

latban azt közlik velünk, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak.

Budapestről, Tonelli Sándorról a következőket közlik velünk:

A nagykorúsi főgimnáziumban tett érettségűt 1900-ban jeles eredménnyel. A jogot a budapesti tudományegyetemen hallgatta és 1905-ben ott avatták doktorrá. Jogi tanulmányai elvégzése után a kereskedelemügyi miniszter 1906. február 26-án kérésére a magyar kereskedelmi muzeumhoz osztotta be, melynek kötetlenségében működött 1908. március haváig. Ez idő alatt kiválóan az export osztály ügyeit intézte és alkalma nyílt megismerkedni az összes kivitelű vám- és tarifa kérdésekkel, valamint a magyar ipari kivitel összes piacaival. Ugyanezen idő alatt a muzeum igazgatóságának utasítása értelmében tanulmány szempontjából bejárta Magyarországnak csaknem összes fontosabb gyártelepeit és így a magyar gyáripárt nem csupán elméletileg, hanem gyakorlati tapasztalatok alapján ismeri. 1907. őszén a belügyminisztérium és az Országos magyar gazdasági egyesület megbízásából Amerikába ment a magyar kivándorlás kérdésének tanulmányozására. Minthogy utjának célja az volt, hogy az új kivándorlási szerződés megkötése előtt a kivándorló hajókon uralkodó állapotok ismeretessé legyenek, utját a fedélközön, mint iparossegéd tette meg. Ez utjáról terjedelmes, bizalmas jellegű jelentést terjesztett Hadik János gróf, akkori belügyi államtitkár elé és ezt az új szerződés megkötése alkalmával fel is használták. 1908. február havában, Amerikából való visszatérése után az Országos Iparegyesület, amelynek ma másodtitkára, meghívás útján töltötte be vele fogalmazói állását. Ez állást azonban tényleg csak októberben foglalta el, mert márciusától októberig a kereskedelemügyi miniszter rendeletére, még mint a muzeum tisztviselője, szervezte és vezette a londoni magyar kiállítás ipari, kereskedelmi és közlekedési csoportját. Szintén az ő vezetése alatt állott a kiállítás tartamára szervezett információs iroda, melynek célja az volt, hogy az angol közönséget a magyar ipar és kereskedelem viszonyairól tájékoztassa és közvetlen gazdasági relációkat létesítsen Anglia és Magyarország között. Ebbeli működésért a miniszter leiratban elismerését fejezte ki.

Az Országos Iparegyesület kötetlenségében a folyó ügyek intézésén kívül főként a szociálpolitika, forgalmi politika és iparfejlesztés kérdéseivel foglalkozott. 1909. derekán, mikor az annexiót követő zavarok véget értek kezdeményezte, hogy a magyar gazdasági érdekképviselők nagyobb figyelmet fordítsanak az anektált tartományokra. Rövid időközben két ízben volt hosszabb tanulmányútom Boszniában és Hercegovinában és utai eredményéről úgy a hivatalos köröket, mint a nagyközönséget megfelelően tájékoztattam. Annak illusztrálására, hogy ebben az ügyben mekkora működést fejtett ki, elég megemlíteni, hogy ez év folyamán harminc gazdasági vonatkozású cikke jelent meg az anektált tartományokról. Másik három megbízottal együtt bizalmas jelentést készítettem a kormány számára, amely a kereskedelmi és iparkamaráknak is megküldetett, gazdasági jellegű útmutatót írt a magyar érdekképviselők boszniai tanulmányútja számára, amelyben a szegedi kamara is résztvett, végezetül pedig külön könyvet is írt Bosznia és Hercegovina közgazdasági életéről. Hogy e működése nem volt hatástalan, azt az összes érdekelt körök elismerték, a budapesti kereskedelmi és iparkamara köszönő levelet intézett hozzá és a bosnyák országos kormány is köszönetét fejezte ki a kettős tartománynak széles körök előtt való objektív ismertetéséért. Ennek tulajdonítható, hogy a bosnyák-hercegovinai gyáripárosok országos szövetségé 1911-ben történt megalakulása alkalmával titkárául hívta meg, amely állást azonban nem fogadhatta el.

1911. elején a Magyar Gyáripárosok Országos Szövetsége, amelyet a kormány a turini kiállítás rendezésével bízott meg, meg-

hívta a kiállítás titkárául és mint ilyen, tényleg részt vett a kiállítás rendezésében. Ujabbban különösen sokat foglalkozott a különböző érdekképviselők, szabad egyesületek, kereskedelmi kamarák stb. ügyével. Az Országos Iparegyesületnél viselt állásán kívül titkára az Osztrák és Magyar Villamos Telepek Szövetségének, tudományos működése elismeréséül pedig a Magyar Közgazdasági Társaság Láng Lajos báró indítványára főtitkárává választotta. Beszéli a magyar, német, angol, francia, olasz és részben szerb, horvát nyelveket. Tudományos munkásságát részint önállóan, részint folyóiratokban megjelent tanulmányai igazolják.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara elnöksége előtt a kerületbeli ipartestületeknek körülbelül 60 tagból álló küldöttsége tisztegett ma Pekló Béla ujvidéki ipartestületi elnök vezetése mellett. A küldöttségben képviselve volt: az ujvidéki, szabadkai, zombori, bajai, zentai, magyarkanizsai, temerini, zsabolyai, palánkai, verbászi, szentesi, csongrádi, kisteleki, horgosi, Mindszenti, topolyai, bácsalmási, bajmoki ipartestület. A küldöttséget Szarvady Lajos elnök fogadta.

Pekló Béla, a küldöttség szónoka, mindenekelőtt utalt arra, hogy a küszöbön álló kamarai titkárválasztásnál nem mellőzhető az érdekltség közhangulata s ezért figyelmet kér a kerület iparosainak. Szabó Gyula másodtitkár évtizedet meghaladó munkássága irányában kialakult egyetemes bizalomra és megbecsülésre tekintettel kell lenni. A másodtitkárnak a kerület kisiparosai érdekében, úgy látszik, vonzódásból, vagy a neki kijelölt hatáskörből folyó buzgalma erősen hozzájárult a kamara és az érdekltség körüli kapcsolat megerősítéséhez és az nem jelentéktelen érdem, ha figyelembe vesszük, hogy a kamarában képviselt érdekltség, — éppen az, mely legtöbb támogatásra szorul — jórészt a kisiparosságból áll. A másodtitkár a kisiparosság érdekeit eddig eredménytelesen szolgálta s ezért iránta föltöbb nagy bizalommal van, viszont föltételezi, hogy lelkesedéssel, rátermettséggel és kellő tárgyilagossággal tudná a kamara gondozására bízott más érdekeket is szolgálni. Kéri ezért az elnökséget, hogy az állás betöltésénél a másodtitkár előléptetésével, illetőleg ennek pártolásával a kerület ipartestületeinek óhaját szívesen figyelembe.

Szarvady Lajos elnök mindenekelőtt megköszönte az ipartestületek érdeklődését s a kívánságnak kellő alkalommal való tolmácsolását kilátásba helyezte. Maga is megbecsüli a másodtitkár hosszú ideje avatott szolgálatát. Utalt azonban a felmerült különböző irányu mozgalmakra s azon igényekre, melyeket magasabb szempontokból ki kell elégíteni. Az elnökség objektivitással s a kamara érdekének latbavetésével óhajtja előterjesztését megtenni s lehetőleg oly megoldást keres, mely minden érdeket kielégít. Biztosította a küldöttséget legjobb akaratáról s arról, hogy a testületek kívánságát megérdemelt nyomatékkal ajánlja a kamara figyelmébe.

Szigety Lajos zombori küldött az ipartestületének külön emlékiratát adta még át lelkes beszéd kíséretében, mellyel az elnökségnek az előléptetés mellett való határozott állásfoglalását kérte.

Hosszabb beszélgetés következett ezután, melynek során az elnök ismételtén biztosította a küldöttséget jóakarataról. A küldöttség ezután Szabó Gyulát kereste föl bizalmának tolmácsolása végett.

Jelzálogkölcst,

földbirtokra, továbbá köztisztviselőknek és katonatiszteknek előnyös törlesztési kölcsönt és részvényekre, sorsjegyekre előnyös kölcsönt nyújt 0-0

Szegedi Általános Bank

:: Rudolf-tér 5. szám. ::

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

CSÜTÖRTÖK: *Aranyeső*, operett.

PÉNTEK: *Limonádé ezredes*, operett.

SZOMBAT: *A császár katonái*, dráma. (Bemutató.) Páratlan 1/s.

Pompeji pusztulása.

(Saját tudósítónktól.) Az *Uránia* igazgatósága nem kimélve a horribilis költséget, megszerezte három napra a világ legszebb moziképét: *Pompeji pusztulását*. Ez a film az eredeti felvétel, melyet Budapesten az *Uránia* mutatott be kizárólagos előadási joggal. Akik látták ezt a filmet, azoknál kiakult az a vélemény, hogy *Pompeji pusztulásánál* nívósabb, csodálatosabb és nagyobb szabású filmet még nem produkált a kinematográfia.

Pompeji pusztulása a mozi-technika fejlődésének újabb nevezetes étapeja, minden egyes jelenete oly plasztikus élethűséggel, oly fotográfiai művészettel és a korhűség oly tökéletes beállításával készült, hogy a remekmű láttán az ósrómai levegőt érezzük magunk körül, az egész ókori világot erkölcsiével, szokásaival, nagyszerűségével és bukkását előidéző romlottságával.

Elteltekintve Bulwer tudományos alapon megírt regényének magával ragadó cselekményétől, mely az olvasóközönség előtt amúgy is ismeretes, maga a kép elragadó szépsége az, mely bámulatba ejt.

A szebbnél-szebb látványos jelenetek közül különösen a cirkuszjelenet és a Vezuv mindent elhamvasztó pusztítása az, melyhez foghatót eddig még soha nem láttunk. Miként a *Quo Vadisban*, itt is látunk gladiátorokat, de óriási tömegben, akik egyszerre mutatják be a régi római bajvivást, de a cirkuszi jelenet elouja, egy hihetetlenül vakmerő produkció. Glancusnak, az oroszlánok elé vetett áldozatnak hidegvérrel való mérkőzése vadon rohanó, felbőszült oroszlánokkal. Ehhez a jelenethez képest a *Quo Vadis* oroszlánjelenete csak ártatlan tréfa.

De mindent felülmúl Pompeji pusztulásának képe. A Vezuv kitörése közvetlenül a Vezuv kráterénél halálmegvetéssel készített felvétel, mely a maga félelmetes nagyszerűségében mutatja a természet e rendkívüli jelenségét. Látjuk az útjában mindent elpusztító, irtózatosan hőmpölygő láva-folyamot, ennek a fenségesen dermesztő látványosságának hatását fokozza a vadul menekülő tömeg vészgöndő futása, amint megrendítő kétségbeeséssel igyekszik előre, a mindent elsöpörő lávatenger előtt.

Ez a látványosság valóban a természet és a kinematográfia együttes csodája.

Ezt az eredeti hatalmas filmet vetíti pénteken, szombaton és vasárnap az *Uránia-színház*. Az előadások nem lesznek folytatóságosak. Számozott jegyeket csak meghatározott előadásokra adnak ki, *Vasárnap délelőtt* tíz órakor is lesz előadás, ezt félhelyárral rendezi az igazgatóság, hogy a szegényebb néposztály is megtekinthesse ezt a csodát. Az előadások kezdetét plakátokon hirdeti az *Uránia*. Jegyek előre válthatók csütörtökön, pénteken és szombaton délelőtt 11—12-ig az *Uránia* pénztáránál.

* Drámai színészek, mint statiszták.

A Nemzeti Színházban a statisztá-szolgálatot nagybárra a Színművészeti Akadémia növendékei teljesítik, de a színháznak, úgy látszik, szüksége van olyan állandó statisztákra is, akik mindig rendelkezésre állanak. Ezért most kis statisztá-gárdát szervezett és tizenkét férfi-statisztát szerződett. Az új statiszták már szerepeltek a *Cárnó* legutóbbi előadásán is. Érdekes és jellemző, hogy amikor a színház a statisztá-gárdát toborozta, néhány ismert nevű vidéki drámai színész is jelentkezett, aki most szerződés nélkül van. Azt mondják, volt közöttük olyan is, aki nemrégén még hatszáz korona havi fi-